

Erhvervs PhD projekt i Byggeriets Arbejdsmiljøbus

Forsknings- og Innovationsstyrelsen bevilgede Byggeriets Arbejdsmiljøbus et erhvervs PhD-projekt om "Forebyggelse af muskel- og skeletbesvær (MSB) i byggeriet".

Projektet undersøgte sammenhænge mellem muskel- og skeletbesvær og den måde arbejdet organiseres på, herunder arbejdsdelingen i sjak.

Projektet blev udført af PhD-studerende Jeppe Zielinski Nguyen Ajslev, der var kandidat fra psykologi- og arbejdslivsstudierne på Roskilde Universitet. Jeppe vandt Nordisk Ergonomiselskabs studentpris i 2011.

Lektor Henrik Lund fra Roskilde Universitet var hovedvejleder og desuden var Universitetslektor Roger Persson fra Lunds Universitet og Professor Lars L. Andersen fra det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø også vejledere. Direktør Anders Kabel fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus var virksomhedsvejleder.

Vejlederne indgik sammen med konsulent Ann Mills Karlsruh, Dansk Byggeri, og konsulent Ulrik Spannow, BAT-kartellet, samt specialkonsulent Paul Anker Lund, NFA, i projektets styregruppe.

Beskrivelse af projektet:

Forebyggelse af MSB i byggeriet

Hvor MSB og fysisk nedslidning historisk set har været undersøgt ud fra mere 'rene' biomedicinske videnskabelige tilgange, er der de senere år opstået konsensus - i dansk og international arbejdsmiljøsammenhæng - om at udfordringerne med MSB må behandles i et tværvideenskabeligt lys. Til denne tværfaglige behandling har man fra forskningsmæssig og politisk side peget på behovet for en biopsykosocial model som referenceramme for, at kunne trække forskningen og arbejdet med MSB ud af den rene medicinske fokusering - og ind i en mere tværvideenskabelig tænkning med fokus på både biomedicinske, psykologiske og sociale aspekter af de fysiske belastninger som forekommer i byggebranchen.

Projektet "Forebyggelse af muskel- og skeletbesvær i byggeriet" har således til formål at undersøge sammenhænge mellem MSB-relateret belastning i arbejdet i byggeriet og organisatoriske, individuelle og strukturelle relationer på arbejdspladsen. Derved vil projektet skabe et kvalificeret bidrag til forståelse af MSB-relateret belastning på arbejdspladsen. Ved at den fysiske belastning ses i lyset af arbejdets kerneopgave, villigheden til at anvende hensigtsmæssige hjælpemidler, sociale normer, og forståelser af identitet inden for byggefagene, vil der skabes ny viden om hvordan en række sammensatte faktorer har indflydelse for fordelingen af belastende arbejdsopgaver blandt sjakkets medlemmer.

Den viden som projektet skaber, vil kunne anvendes aktivt til at påvirke såvel de fysiske som de psykologiske og sociale arbejdsmiljøforhold i positiv retning, og bidrage til forståelse af hvordan negative konsekvenser af fysisk belastning kan undgås.

Projektets rammer og samarbejde:

Projektet er blevet til i et tæt samarbejde mellem BAT-kartellet, Dansk Byggeri, Byggeriets Arbejdsmiljøbus (Bam-bus), Nationalt Forskningscenter for Arbejdsmiljø(NFA) samt Center for Arbejdsmiljø og Arbejdsliv(CAA) ved Roskilde Universitet.

Det er parterne i projektets ambition at sikre en solid ramme for tværfaglig vidensdannelse omkring projektets genstandsfelt. Denne ambition søges indfriet ved at have en forsknings- og erfaringsmæssigt stærk vejledergruppe med kompetencer inden for de forskellige delelementer af projektet.

Ydermere er der på NFA planer om at iværksætte et parallelt PhD-projekt med særligt fokus på at undersøge effekten af en organisatorisk intervention overfor forhold til MSB i byggebranchen. Det er tanken at de to projekter vil indgå i et synergisk samarbejde.

Plan for projektets udførelse

Projektet kommer til at forløbe over fire faser, og kommer til at rumme en række kvalitative interviews med fagfolk fra 4-5 faggrupper inden for byggeriet, spørgeskemaundersøgelser bredt i byggebranchen, dybdegående interviews samt fysiologiske målinger med udvalgte sjak inden for særlige belastningsgrupper, og til sidst workshops med henblik på udvikling af mulige interventioner eller ændringer som kan nedbringe antallet af mennesker med muskelskeletlidelser i den danske byggesektor.

Det er muligt at denne foreløbige plan revideres som arbejdet med projektet skrider frem, såfremt alternative fremgangsmåder forekommer mere hensigtsmæssige for opnåelsen af projektets formål.

Der er publiceret to rapporter i tilknytning til projektet:

["Rapport om kortlægning af MSB"](#)

["Rapport om fordeling af arbejdet i byggesjakket"](#)

Projektet blev præsenteret på en workshop på Arbejdsmiljøkonferencen AM:2013.

Der er publiceret en artikel baseret på de interview, der udgør projektets første fase. [Artiklen er publiceret i Nordisk Arbejdsliv](#). Se et dansksproget [resumé af artiklen](#).

I tilknytning til projektet er der afholdt en række workshops med bygningsarbejdere. På baggrund af blandt andet disse workshops er der udgivet et idekatalog, som kan være udgangspunkt for en diskussion i branchen om mulighederne for at forbedre arbejdsmiljøet gennem en bedre organisering af arbejdet.

[Læs idekataloget](#).

Projektet er afsluttet i april 2015 under titlen: "Smerte som kollektiv vane – om bygningsarbejdere og smerte i en agentiel realistisk ramme for en biopsykosocial model", og forsvaret den 9. oktober 2015 overfor bedømmelsesudvalget.

[PhD-projektet kan ses her](#).

Kontakt Jeppe Ajslev [her](#).

Projektet er finansieret af Innovationsfonden og af Bygge og Anlægsbranchens Udviklingsfond.